

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu Ing. Emílie Huttmanovej, PhD. Na tému Analytický pohľad na manažment udržateľnosti rozvoja krajín Európskej únie v kontexte globálnych zmien

Predložená habilitačná práca rieši špecifický problém spoločenskej praxe na detaile Európskej únie a Slovenskej Republiky zvlášť. Poskytuje ucelený pohľad na manažment udržateľného rozvoja krajín po roku 1970. Význam práce je navyše umocnený narastajúcou ľudskou populáciou, neprimeraným využívaním prírodných zdrojov a antropologickými vplyvmi na environmentálne prostredie. Preto považujem tému habilitačnej práce za vysoko aktuálnu a spoločensky prospešnú a formulovaný cieľ práce za správny a výstižný.

Z formálneho hľadiska je práca rozdelená na Úvod, štyri hlavné kapitoly, záver a použitú literatúru. Všetky uvedené časti práce na seba logicky nadväzujú a vytvárajú homogénny celok. **V tejto súvislosti však treba povedať, že práca je čo do počtu strán veľmi rozsiahla, nadštandardná čo sťažovalo štúdium habilitačného spisu. Niektoré menej podstatné a opakovane popisujúce problémy často zatieňovali nosný problém práce.**

Z metodologického hľadiska možno prácu hodnotiť pozitívne. Habilitantka pracovala so značným množstvom literatúry, spracovala rozsiahly súbor informácií a využila primerané metódy štúdia. Ku kvantifikácii udržateľného rozvoja použila osvedčené indikátory hodnotenia udržateľnosti rozvoja krajín Európskej únie.

K jednotlivým kapitolám práce mám nasledovné otázky a pripomienky:

1. Kapitola- Teoretické východiská manažmentu udržateľnosti je veľmi rozsiahla. Na 87 stranách popisuje výklad pojmov udržateľnosti, udržateľného rozvoja, trvalo udržateľného rozvoja a manažmentu udržateľnosti rozvoja. Značnú pozornosť venuje kreovaniu východísk a základných dokumentov k udržateľnému rozvoju v časovom horizonte rokov 1972-2014. V neposlednom rade popisuje zavádzanie systémov environmentálneho manažmentu, využitie stratégií udržateľného rozvoja, spôsoby hodnotenia merania udržateľného rozvoja ako aj indikátory environmentálneho, ekonomického, sociálneho a inštitucionálneho rastu. V tejto súvislosti však treba povedať, **že väčšina citovaných autorov ako aj uvádzaných indikátorov sa týka udržateľného rozvoja. Okrem toho však autorka niekoľko krát použila kategóriu trvalo udržateľného rozvoja. Tak je tomu napríklad na stranách 26-27 kde prechádza z pojmu udržateľného rozvoja na trvalo udržateľný rozvoj, avšak bez citovania rozdielov uvedených pojmov. Podobný výklad a spojenie je na strane 28, kde je definovaný trvalo udržateľný rozvoj., ale hneď na to Demo, Hronec, Tothová a kol. (2007) str.30 definujú iba udržateľnosť rozvoja. Na strane 29 je definovaná trvalá udržateľnosť v Zákone č. 17/1992 Zb o životnom prostredí a hneď na to na strane 30 sa v práci opäť opisuje udržateľnosť a udržateľný rozvoj, koncept udržateľného rozvoja. Preto sa žiada vysvetliť ako habilitantka chápe tieto dve kategórie. Odlišuje ich, alebo stotožňuje. Ak odlišuje potom mala kapitolu definovať ako výklad udržateľnosti, udržateľného rozvoja a manažmentu udržateľného**

rozvoja na jednej strane a výklad trvalej udržateľnosti, trvale udržateľného rozvoja a manažmentu trvalo udržateľného rozvoja na strane druhej.

Na strane 104 je uvedená diferenciácia samosprávnych krajov Slovenska na juhovýchod (NR, BB, KE) s nepriaznivými podmienkami TUR a západ, sever, a severovýchod s primeranými až priaznivými predpokladmi TUR. V čom sú príčiny uvedenej diferenciácie?

2. Cieľ a metodika práce

V tejto kapitole je sformulovaný hlavný cieľ práce, pracovná hypotéza, metódy štúdia a spracovania údajov ako aj postup pri kvantifikácii indikátorov udržateľného rozvoja. Napriek uvedenému v metodike práce **chýba časový diapazón skúmania problému, za aké obdobie sa čerpali údaje, nie je uvedený obsah analýzy. Medzi metódami práce nie sú uvedené metódy a techniky práce, ktoré autorka použila pri tvorbe práce ako sú literárna metóda, dotazovacia metóda, komparatívna metóda, syntéza, grafická metóda a bežné numerické výpočty. V tejto časti práce mali byť uvedené aj predpísané štandardy, kvôty či iné hraničné hodnoty uvádzané a porovnávané s hodnotami indikátorov udržateľnosti rozvoja v tretej kapitole.**

3. Kapitola- Hodnotenie udržateľnosti rozvoja krajín v Európskej únii

Táto kapitola prostredníctvom súboru vybraných indikátorov kvantifikuje udržateľnosť rozvoja krajín Európskej únie a Slovenska zvlášť. Táto kapitola je kľúčovou kapitolou s vlastnými výsledkami práce habilitantky. V tejto súvislosti oceňujem vynaložené úsilie autorky pri kvantifikácii pomerne rozsiahlej problematiky a zdôvodnené príčiny daného stavu. **Napriek tomu v kapitole chýba zdôvodnenie stavu Slovenska. Tak je tomu v prípade produktivity zdrojov, kde Slovensko je výrazne pod úrovňou Európskej únie, v prípade zaostávania priemerného veku mužov a žien SR za dosahovaným priemerom Európskej únie, ako aj pri spotrebe primárnej energie, kde nachádzame iba citát Filčáka. Chýba osobný názor a zdôvodnenie zo strany habilitantky.**

Za mimoriadny prínos považujem hodnotenie udržateľnosti rozvoja krajín EU s využitím bodovej metódy, analýzu vnútorných súvislostí medzi oblasťami udržateľného rozvoja a hodnotenie podobnosti krajín EU v oblasti udržateľnosti , kde autorka naplno využila svoju odbornosť v oblasti environmentálneho manažmentu a manažmentu udržateľnosti rozvoja.

Pozitívne hodnotím tiež analýzu vybraných ukazovateľov udržateľného rozvoja, návrhy a odporúčania smerujúce k zabezpečeniu efektívneho manažmentu a manažmentu udržateľnosti.

Chýbajú teoretické a praktické prínosy práce. Preto žiadam habilitantku, aby tieto prínosy uviedla pri prezentácii habilitačnej práce.

Záver

Habilitačná práca rieši aktuálny problém spoločenskej praxe. Po formálnej i obsahovej stránke spĺňa požiadavky kladené na práce tohto druhu. Popri popisnej časti známych a všeobecne prezentovaných výsledkov práce v oblasti udržateľného rozvoja, prináša aj nové pohľady a metodologické prístupy k riešeniu tohto spoločenského problému. Uvedené pripomienky a námety neznižujú úroveň habilitačnej práce, ale naopak umocňujú jej význam a nutnosť riešenia v globálnych podmienkach. Na základe uvedeného ako aj komplexného hodnotenia habilitantky doporučujem habilitačnú prácu Ing. Emílie Huttmanovej PhD. k habilitačnému konaniu a po úspešnej obhajobe priznať pedagogický titul **-docent-** v študijnom odbore 3.3..15. Manažment.

V Bratislave, 13.3. 2015

Dr.h.c. prof. mpx.h.c. prof. Ing. Vladimír Gozora, PhD. MBA

oponent